

## **Forslag til endring av plan- og bygningsloven § 19-2 i høringsnotat av 2. april 2020**

Saanti Sijte ble først de siste dagene i august oppmerksom på høringsnotatet om forslag til endringer i plan- og bygningsloven av 2008.

Undertegnede var i kontakt med Magnar Danielsen om en utsatt høringsfrist. Han kunne ikke gi noen formell utsettelse, men sa at uttalelsen skulle tas med om den kom inn denne uke.

Vi vil her komme med en uttalelse når det gjelder forslag til endringer i reglene om adgang til dispensasjon i pbl. § 19-2.

Da adgangen til dispensasjon ble strammet inn gjennom loven av 2008, var det av stor betydning for reindriften. Det skapte langt større forutberegnelighet enn de tidligere reglene i loven fra 1985 § 7. Vi ser derfor med bekymring på forslaget om at det ikke lenger skal være et krav at dispensasjon bare kan gis hvis fordelene ved dispensasjon er klart større enn ulempene. Etter forslag til endring vil det være tilstrekkelig at fordelene ved dispensasjon er større enn ulempene.

Det er videre foreslått å oppheve bestemmelsen i § 19-2 fjerde ledd. Denne bestemmelsen lyder i dag:

«Ved vurderingen av om det skal gis dispensasjon fra planer skal statlige og regionale rammer og mål tillegges særlig vekt. Kommunen bør heller ikke dispensere fra planer, lovens bestemmelser om planer og forbudet i § 1-8 når en direkte berørt statlig eller regional myndighet har uttalt seg negativt om dispensasjonssøknaden.»

I følge høringsnotatet er bestemmelsen i § 19-2 fjerde ledd ikke lenger påkrevet, siden hensynene til nasjonale og regionale interesser foreslås inntatt i § 19-2 annet ledd. Formuleringen som er foreslått inntatt i § 19-2 første ledd første setning, er imidlertid ikke den samme som i fjerde ledd som nå foreslås opphevet.

I den foreslåtte formulering er det snakk om statlige og regionale «interesser», mens det i fjerde ledd er snakk om statlige og regionale «rammer og mål». For oss kan det synes som den foreslåtte endring innebærer en lettere adgang til dispensasjon. Dette inntrykket forsterkes ved at bestemmelsen i fjerde ledd annen setning om at «[k]ommunen bør heller ikke dispensere fra planer, lovens bestemmelser om planer og forbudet i § 1-8 når en direkte berørt statlig eller regional myndighet har uttalt seg negativt om dispensasjonssøknaden.» foreslås opphevet.

Det fremgår av høringsnotatet at spørsmålet om interesseovervekt ved søknad om dispensasjon vil være underlagt kommunenes frie skjønn, i motsetning til dagens regler der kravet om klar interesseovervekt for dispensasjon er et rettsanvendelsesspørsmål. Siden interesseavveiningen etter endringen blir undergitt kommunens frie skjønn, vil fylkesmannens prøving av kommunens vedtak bli innskrenket og dermed også antall klager, se høringsnotatet s. 28. Dette innebærer i realiteten en begrensning i klageadgangen for dem som motsetter seg dispensasjon.

Som bakgrunn for de foreslåtte lettelser i dispensasjonsadgangen etter pbl § 19-2 heter det i høringsnotatet på s. 16: «Enkeltmenneskers rettigheter og rettssikkerhet skal ivaretas, og eiendomsretten skal være et bærende prinsipp i lover og regler.» Setningen kan gi inntrykk av

at eiendomsretten har et særlig vern foran andre bruksrettigheter. Vi vil som reindriftsutøvere påpeke at våre eldgamle bruksrettigheter har et like sterkt vern som eiendomsretten. Dette følger så vel av Grunnloven som internasjonale konvensjoner.

Med hilsen for  
Saanti sijte  
Lars Aage Brandsfjell leder